

— **Umrli** je na sv. Gori pri Gorici ondotni župnik č. g. Lovro Rutar, strije našega profesorja Simona Rutarja. Rodoljubnemu gospodu bodi zemljica lahka! — V nedeljo je umrl v Ljubljani, koder je bival na počitnicah, preč. g. Ivan Koman, župnik pri sv. Mariji Gornji v Trstu. Pokojnik je bil rojen v Dravljah pri Ljubljani. N. v m. p.

— **Občni zbor «Narodne šole»** bode v torek dne 4. septembra t. l. dopoldne ob 10. uri, po zborovanji „Udovskega učiteljskega društva“ v telovadnici druge mestne deške šole na Grabnu v Ljubljani.

— **Novo bolnico za duhovne** v Ljubljani je slovesno blagoslovil minolo soboto dopoldne prevzvišeni knezoškof dr. Missia.

— **Nove posojilnice** so se ustanovile v Litiji, Slov. Bistrici in v Podgradu v Istri.

— **Nova pošta** odpre se 1. septembra v Gorenjih Gorjah pri Bledu. — Nova brzojavna postaja pri sv. Ani pri Trzinu se je odprla dne 23. t. m.

— **Prostovoljno gasilno društvo** v Radoljici priredi v nedeljo dne 2. septembra t. l. popoldne na glavnem trgu radoljiškem tombolo.

Anarhisti.

Anarhisti poslužujejo se najrazličnejših zvijač, da bi svoje spise spravili mej narod, ako bi jih ne zasledilo državno pravdnštvo. Oblastva večkrat na kak spis ne obračajo take pozornosti, ako ima prav nedolžno ime. Tako se je po Plznu širil spis, ki je imel naslov „Gretchen und Helena“ (Marjetica in Lenčika). Pod tem naslovom bi pač nikdo ne bil mislil družega, kakor kakšno nedolžno novelico. Državno pravdnštvo dunajsko je pa spis pozneje čitalo in v njem našlo, nič manj kakor osem hudodelstev, mej drugim veleizdajo, razžaljenje cesarja, motenje vere, hujskanje proti državni oblasti. Sploh je ta knjiga jedna najnevarnejših anarhističnih spisov. Če je verjeti, je to knjigo spisala Mina Konevi. Najbrž je pa tudi to žensko ime le izmišljeno, da se da knjigi malo bolj nedolžno obliko. Knjiga je tiskana v Londonu. Izvedeti se dosedaj ni moglo, kdo so jo razširjevali. Državno pravdnštvo je pa hkratu konfisciralo štiri druge spise, kateri pa že po naslovu kažejo, kakšni so, to so „komunistično-anarhistična knjižnjica“, „Socijalist“, „Anarhist“ in oklic na kmetske delavce.

Velik strah pred anarhisti skušajo si izkoristiti razni lupeži. Seveda se jim vselej ne posreči. Bogat trgovec v Parizu dobil je te dni pismo, v katerem se zahteva, da pod trinajstim drevesom na levi v nekem drevoredu položi 10.000 frankov. Če tega ne stori, mu razstrelijo prodajalnico. Podpis na pismu se je glasil: „Odposlanec anarhističnega odbora“. Trgovec se pa ni ustrašil tega pisma. Denarja ni nesel tjakaj, pač pa stvar objavil policiji. Na določenem mestu so čakali policijsti skriti. Prišel je knjigovez Devove, ki je nekaj iskal okrog trinajstega drevesa. Policija ga je prijela in sedaj se je že udal, da je hotel on denar izsiliti. V zvezi pa on ni z nobenim anarhistom.

Največji križ za policijo so sedaj preštevilne neutemeljene ovadbe. Po francoskih listih poslednje dni po-

sebno dve taki ovadbi dajeta mnogo govorce. Gotovo bode o njiju razgovor še v zbornici. Bila sta ovadena pariški mestni odbornik Brard in župan v Lèdonoru Froment, da sta na javnih prostorih proslavljala umor Carnotov in imela anarhistične govore. Pokazalo se je pa, da še v tistih krajih bila nista. Froment sedaj zahteva, da mu povedo ovadnika, da ga toži. Policija ne more ločiti nedolžnih od krivcev.

Borza, ki se poslužuje v svoje namene najrazličnejših dogodkov, zvijač in lažij, se je poslužila tudi anarhizma. Italijanske finance so jako v neredu in je torej bilo pričakovati, da napravi jako veliko preplašenost novica, o kakem prevratu v Italiji mej vsemi tistimi, ki imajo italijanske papirje. Zatorej so pa nekateri borzijanci dunajski, ki bi radi po ceni nakupili italijanskih papirjev, se poslužili anarhizma. Rastrosili so novico, da so anarhisti umorili italijanskega ministerskega predsednika Crispia. To je bilo verjetno, ker so nekateri židovski listi že naprej občinstvo pripravljali na to novico. Razširjali so razne govorce, kako se mej anarhisti pripravlja napad na Crispia. Vse te novice so dobivali listi najbrž iz borznih krogov. Na borzah so vsled teh židovskih sleparij nekaterniki zgubili nekaj milijonov, drugi so pa zopet obogateli.

V rudnikih bezenetskih je zadnji čas bilo ukradeno mnogo smodnika. Ukrali so ga anarhisti. Na neka vrata so tatovi zapisali: „Živela anarhija, krave bodo skakale“. Nekega rudarja so zaprli, ker je večkrat rekel, da bi kedaj rad pomagal, ko bi ljudi z dinamitom pognali v zrak.

V Raveni zaprli so šest anarhistov, dva pa iztirali. To je baje v zvezi z Legovo pravdo.

V Turinu so nedavno zaprli neko gospo Borami, ki je bila jedna najbolj naudušenih anarhistinj. Pri njej so imeli anarhisti shode. Policija je v njenem stanovanji našla mnogo pisem domačih in tujih anarhistov.

V Vidmu na Laškem so zaprli Evgena Haussena iz Bruselja v Belgiji, katerega je že dolgo iskala policija. Haussen je znan anarhist in ga dolže več atentatov v Belgiji. Pri njem so našli več pisem od raznih anarhistov. Izročili ga bodo belgijskemu oblastvu.

Na Dunaji so pa te dni bila zaradi anarhističnih zločincev pred sodiščem dva osemnajstletna fanta Franca Drechsler in Josip Kraljiček. Na nekem shodu delavcev sta mej drugim klicala: „Živela anarhija“. Pri prvem, ki je pri sodišči priznal, da je anarhist, so tudi našli v stanovanji neko bodalo in na pol narejeno bombo. Priznal je, da jo je hotel vreči v neki kavarni. Kraljiček je pa tajil, da bi bil anarhist.

Prvega je sodišče obsodilo v štiriletno ječo, drugega pa, ker se mu ni moglo nobeno hudodelstvo dokazati, v enomesečni zapor.

Pri tej obravnavi je Drechsler priznal, da ga je branje socijalističnih in anarhističnih spisov speljalo na napačno pot.

V italijansko vojno se je tudi že vgnezdil anarhizem. V ostrogu pri Bracciamu so se letos upirali vojaki pri vajah. Po nekaterih porazih je bil popolen upor, če tudi bi od vladne strani stvar radi utajili. Vse kaže, da je puntarski duh se že tako vgnezdil v italijanski vojni, da se ne morejo nanjo več brezpogojno zanašati.

V Livornu se je v prostorih tvrdeke Pancaldi razletela brez velikega poka ploščinasta pušica, v kateri so bili žebli, koščki železa in stekla. Škode ni nobene. Kdo je položil to pušico, ni znano.

Zagovornik Caserio je pisal na njegovo rodbino pismo, v katerem naznanja, kaj je on vse storil, da bi ga rešil smrti. Njegov klient je pa vse zavrnil, in je umrl kot fanatik. Tudi prihod matere bi ne bil mogel ničesa premeniti. Caserio je pa podpisal listino, v kateri ugovarja, da bi zdravniki preiskavali njegovo truplo.

Po Italiji se razširja govorica, da so anarhisti sklenili pri priložnosti vloviti več kraljevih princev. S tem bodo po tem pritiskali na sodišče. Češ, če obsodite naše ljudi, pa prince pobijemo. Seveda je vse to izmišljeno, ali vendar je v Italiji mnogo ljudij, ki to trdno verjamejo.

Nevihte.

Dne 25. t. m. je bil okrog Cassla na Nemškem silen vihar. Napravil je posebno mnogo škode po gozdih, pa tudi po polji. Vrtinec je vzdignil voz z voznikom in ko- njem in jih vrgel v neki jarek.

Dne 28. t. m. je bila nevihta s točo v mnogih kra- jih na Dolenjem Avstrijskem. Posebno hudo je toča po- bila v Vöslavu in Gainfaru. Šla je toča, kakeršne že stari ljudje ne pomnijo. Na stotine šip po oknih je toča po- bila, po nekaterih krajih je ležala čevelj na debelo. Naj- huje je prizadela vinograde. Letošnje grozdje je popol- noma uničeno, pa tudi za prihodnje leto je trta močno poškodovana. Toča je šla kaci deset minut, potem se je pa ulila silna ploha, ki je uničila, kar je toča še pustila. Razkopalo je njive in vinograde.

V Gainfaru je ta dan imel biti pogreb bogatega kmeta Jožefa Ottingerja, ki se je ponesrečil pri velikem požaru. Podrlo se je nanj goreče bruno, ko je gorel neki mlin. Pogrebci so že bili zbrani, da sprejmejo pokojnika na pokopališče, konji vpreženi. Jedva se je sprevod jel pomikati, začne iti toča, ljudje so se razkropili na vse strani. Konje so le s težavo izpregli, ker so se plašili. Malo je manjkalo, da jo niso pobegnili z mrličem. Mo- rali so s pogrebom počakati, da se je izvedrilo.

Pa tudi drugod je ta dan bila nevihta. Na Morav- skem je toča pobila tudi po več vaseh. V Vlaškem Meseriču je toča pobila več oken, vihar je odkril več hiš, mej drugim davkarijo in žensko kaznilnico. Po vrtil je zbito in otreslo vse sadje z listjem vred z dreves. Koliko je škode, se še povedati ne more.

Po vsej Galiciji je bil ta dan velik vihar. Telegra- fične zveze z Dunajem in Ogersko je pretrgalo. Vlaki so zaradi viharja imeli mnogo zamude. V Rudkem je uda-

rila strela v poslopje okrajnega glavarstva, ki je začelo goreti. Na železnici Krasne-Levov je vihar odtrgal od vlaka več vagonov. K sreči se ni prigodilo na železnici nobene nesreče.

Tudi po Štajarskem je v več krajih bila nevihta. V Erzbergu je šla debela toča. Pobila je več oken in hudo poškodovane so opekne strehe. V graški okolici je v dveh krajih udarila strela. Tudi državna železnica je na Štajarskem nekoliko poškodovana. Na tir je na- nesla peska in drobnega kamenja. Vsled tega je jeden vlak skočil s tiru blizu Hieflaua. Trije železniški služab- niki so se lahko poškodovali.

Tudi v Nemčiji je ta dan v več krajih bil vihar, posebno okrog Vratislave je toča naredila dosti škode. Vihar je ruval drevesa in podiral dimnike. Vihar je po- gнал stoječi železniški vlak, da je povozil tri delavce. Jeden je bil takoj mrtev, 2 pa težko poškodovana. Je- dnega moža in jedno ženo je ubila strela.

— **Odvetnik** — goljuf. V Milanu zaprli so odvetnika Grilla zaradi goljufij. Tožen je nič manj kakor za 47 goljufij.

— **Silen požar** je bil na Reki. Zgoreli so magacini pri pristanišči in mnogo blaga. Več dni niso mogli ognja po- gasiti, da si je parnik gasil z velikimi brizgalnicami. Posebno je oviralo gašenje, ker se je po raztopljenem sladkorji bila na- redila debela skorja.

— **Streljanje v sodnji dvorani.** V Essenu je 27. t. m. bil obsojen v 14dnevni zapor zidarski delavec, ker je z nekim govorom razžalil uradnike državnega zavarovalnega urada. Ko se mu je naznanila rabsodba je potegnil revolver in ustrelil proti sodnikom. Sodniki so zbežali v stransko sobo. Državni pravdnik je pa ostal na svojem mestu. Zadel ni bil nobenega. Poskusil je obsojenec tudi sam sebe usmrtiti, pa se mu tudi ni posrečilo.

— **Grad pogorel.** Te dni je začela goreti pivarna pri gradu kneza Mettenicha v Plassu blizu Plzna na Češkem. Vžgala se je tudi sodarija, žaga, veliko lesa in del gradu. Požar je napravil kaci 300.000 gld. škode. Grad kneza Met- ternicha je bil nekaj sesterijenski samostan. Na tem gradu je kneževa rodbina navadno jeseni stanovala.

— **Požar.** V St. Moritzu je pogorelo 11 prodajalnic blizu hotela Viktorija v katerem sedaj bivajo vojvodinje Teck, York in Aosta. Ogenj je napravil veliko nevarnost, da začne goreti grad.

— **Nekaj sedmograških rodbin** je napravilo mali izlet na rumunsko mejo. Pri tem so nekaj stopili na rumunska tla in po neprevidnosti povozili jednega otroka. Rumunsko oblastvo v Kieniu je dalo vse, moške, žene in dekleta zvezati in zapreti. Izpustili so jih še le tretji dan na zahtevanje av- strijskega konzulata in proti vložnju 1000 gld. kavicije.

— **Propala tvrdka.** Te dni je na Dunaji propala tvrdka bratov Siegl. Pred petimi leti so bili štirje bratje za- čeli trgovino z usnjem brez vsacega kapitala. Njih trgovino so znatno razširili, seveda s tujim denarjem. Da bi se pa opo- mogli, so pa jeli igrati na borzi in s tem zapravili le veliko denarja. Tako je prišlo do poloma. Dva brata sta jo pobegnila, seveda vzemši precej denarja seboj, druga dva so zaprli. Dolgov je 280.000 gld. Premoženja pa ni skoro nobenega. Vse blago, katerega so našli o njih prodajalnici, je vredno 1500 goldinarjev. Ljudje se kar čudijo, kako da je sleparija tako dolgo trajala. Zadnje mesece so bratje Siegl za 62.000 gld. svojih menic spravili mej svet. Državno pravdnništvo je odre- dilo preiskavo zaradi goljufije.